ЗОРЯ ГАЛИЦКА.

Львôвъ. Сȣбота дна **Ч. 10.** 22 Сѣчнѧ / 3 Лютого 1849.

Выходитъ два разы на тыждень въ Середȣ и въ Сȣботȣ. Цѣна четвертьрочна длѧ ôдберающихъ въ Редакцїи 1 рень. 15. кр. срѣб; длѧ отрымȣющихъ черезъ почты 1 рень. 35 кр. срб; цѣна пôврочна длѧ ôдберающихъ въ Редакцїи 2 рень. 30. кр. ср; длѧ отрымȣющихъ черезъ почты 3 рн. 10 кр. ср. Инсераты, або донесенѧ приватни оумѣщаютъ сѧ по цѣнѣ за каждȣ строчкȣ въ передѣлцѣ по 3 кр. срб,

На прошенье нашои Головнои Рады Мінїстерство справедливости выдало до галицкого апелѧцїйного Сȣдȣ взглѧдомъ заховȣванѧ сватъ рȣскыхъ слѣдȣюще розпорѧдженье:

Ц. К. Мінїстерствȣ справъ внȣтренныхъ предложено прошенье о тое сѧ старати, абы въ окрȣгахъ рȣскимъ народомъ замешканыхъ, свѧта рȣски рôвно свѧтамъ по обрѧдкȣ латиньскимъ заховȣвано и абы особливо Рȣсинôвъ не кликано на такихъ оурочистыхъ свѧтахъ въ оурѧдахъ и сȣдахъ ставитисѧ.

При слȣшности того домаганѧсѧ выдавъ вже мінїстеръ справъ внȣтрныхъ наказъ до всѣхъ оурѧдôвъ, абы таки вôзванѧ въ дни свѧточни занехати; а и ѧ подѣлаючи тȣю самȣ засадȣ: наказȣю галицкомȣ апелѧцїйномȣ Сȣдови, всѣ пôдрȣчни сȣды завѣдомити, щобы народъ рȣскій въ свѧта рȣскіи до сȣдȣ не взыкавсѧ,

---

Якъ теперь стоитъ справа наша галицкоруска?

(Продолженье.)

Кобы вы добри, то бы васъ тая нȣжда наша, ѧкȣсьте намъ наробили, и зъ котрои досы неможемсѧ отрѣпати, не тѣшила; вы бы сѧ радȣвали, же мы повстаемъ до жита народного, вы бы намъ не ставили до того перешкодъ, зы бы насъ ще наȣчили, и намъ спольщеныхъ Рȣсинôвъ назадъ вернȣли; тажъ вы сѧ такъ жалȣете на здрайцѣвъ своихъ, що они ганебни люды! а тое бȣло бы щире братерство, тое бȣла бы освѣта, котрою сѧ такъ надъ насъ нѣбы слѣпыхъ и темныхъ (ѧкъ насъ называете) выносите и передъ нами величаете! Кажете, що вже пѧть вѣкôвъ вы съ нами! але ѧки тїи вѣки? длѧ васъ золотои вôльности, длѧ насъ нȣжды и недолѣ! А кôлько то вѣкôвъ мы бȣли безъ васъ, нѣмесьте насъ закоюкали користаючи съ нȣжды нашои татарскои! Вы неможетесѧ досить нажалити, щосьте кôлькадесѧть лѣтъ пôдъ иннымъ, а не пôдъ своимъ рѧдомъ, хоть сѧ вамъ така крывда не дѣе, ѧкъ сѧ намъ пôдъ вами дѣѧла, и хочете, абы Польща и то ще аристократычна (паньска) повстала; вже надписъ одного часописьма вашого „*Polska*“ (Польска) на тое оказȣе и также тое стоитъ въ часописьмѣ сêмъ зъ 12 Грȣдня 1848, сторона 292 и 288; а намъ бы пѧтьсотлѣтна наша неволѧ и нȣжда пôдъ вами не малаcѧ дати добре въ знаки, абисьмо ще за-

гладали въ рȣки ваши, котри намъ жалȣютъ и крȣмокъ спадающихъ зо столôвъ вашыхъ, котри длѧ насъ но такъ: „на тобѣ Данило, що менѣ не мило.“

Нѣхто такъ, ꙗкъ Поляки, не оумѣесѧ на свою, цы некрывдȣ цы крывдȣ, жалȣвати (мы Рȣсины певне не робили, не робимъ и не бȣдемъ имъ крывды чинити); а колы нашъ рȣскій народъ жалȣесѧ на свои крывды ôдъ Польскихъ панôвъ понесени и котри ще поноситъ, они говорѧтъ: „же сѧ черни бȣнтȣе, и хоче ихъ нападати и рабȣвати.“ — Дежъ народъ нашъ кого рабȣвавъ? або рабȣвати хоче? также на дȣховеньство наше кидаютъ тȣю ганьбȣ, ꙗко бы народъ до рабȣнкȣ шлѧхты пôдмавлѧло! Они сами знаютъ, же то неправда, але хочȣтъ такъ народъ нашъ передъ свѣтомъ очернити, и дȣховеньство ꙗко оучене заклопотати и застрашити, абы не оставало за правами народными, а гадаютъ си, ꙗкъ дȣховни оумовчатъ, то темный сельскій народъ не бȣде знати ꙗкȣ они сѣть на него заставили! и ꙗкъ еденъ шлѧхтичъ сказавъ: „хлопъ бȣде собѣ пити и не бȣде о себе дбати“. Видите люды добри, ꙗкъ то все, абы мы Рȣсины зъ оуставы свободы, або зъ конститȣціи не зôскали! Оже маитиси наȣкȣ, абысьте добре сѧ о себе теперь старали, добрыхъ радъ слȣхали, и предо всемъ добрыхъ депȣтованыхъ, собѣ сприѧющыхъ и оученыхъ выбирали.

Кажȣтъ Поляки: що такъ дȣховнымъ мѣшатисѧ въ справы народни? имъ сѧ молити. Тай они сѧ молѧтъ; але чижъ отечестволюбіе не естъ повинностію каждого? Чы наши свѧщенники длѧ дѣтей своихъ не мали бы сѧ спракою народною займати? Щожъ бы люды на тое сказали, ꙗкъ бы дȣховни не хотѣли имъ порады дати? Тай чомȣ, ꙗкъ прійде право, то даесѧ дȣховнымъ, абы го народови голосили? Чомȣ давно не противилисѧ они томȣ, але того хотѣли, абы дȣховни голосили народови повинности пôдданчи?

Не досить на тыхъ обохъ Адресахъ польскихъ. Ще вышло въ часописьмѣ польскôмъ, названôмъ „Польска“, и также особно въ книжочцѣ обѧсненье Адресȣ польского противъ Подѣлови Галиціи на два краи выдаткомъ редакціи „Польска.“ Тȣ то скрȣтне ихъ слово сюда и тȣда. Де Рȣсина правда, тамъ ôнъ го переговоривъ, що неправда. Де Полѧка неправда, тамъ полѧкови такій правда выходитъ. Все иде о тое, абы словами перекрȣтити, сказати, недоказати и зновъ заперечити — и то ихъ освѣта!

Трымаемсѧ часописьма польского „Польска“ рôкъ 1848 ст. 299 — 305.

Каже, же выстȣпае предо всемъ ꙗко сторожъ и боронитель польскои народности (стр. 300). Чогожъ сѧ маешъ Рȣсине длѧ себе надѣѧти?

Каже, же Рȣсины ꙗко немовлѧта (стр. 299) говорити не оумѣютъ и не хочȣтъ (стр. 303) и о права народни не дбаютъ (стр. 299). Добре вамъ такъ Рȣсины! чомȣсѧ не оучите, не допитȣете и о себе не дбаете?

Каже, що но дȣховни рȣски, котрыхъ можна на пальцьохъ порахȣвати, и ще сѧ пальцѣвъ зостане (стр. 303), що рада свѧтоюрска (головна рȣска) зъ самихъ дȣховныхъ складаесѧ (сȣтъ тамъ свѣцки, а свѣцкыхъ навѣть далеко бôльша часть) и що лише дȣховни заходѧтсѧ около правъ народныхъ (стр. 299.)

А видите люды! сами Поляки признаютъ, ꙗкъ то дȣховни ваши стараютсѧ о права ваши!

Каже „Польска“ же мало Рȣсинôвъ займаесѧ правами своими. Але таѧ „Польска оувѣдомила насъ, же ей единъ Плѧто — т. е. оученый, за весь народъ!

Также знаютъ Поляки добре, же Рȣсины стоѧтъ за своими правами. Мимо великого оубожества свого при паньщинѣ и въ пôдданьствѣ, мимо великои слѣпоты, мимо того, що по давномȣ правȣ тра сѧ бȣло многи лѣта працȣвати, и що ще за тое по арештахъ, въ кайданахъ и дыбахъ тра бȣло сидѣти и катованѧ ôдбирати, мимо того всего ꙗкъ ишло о право,

то народъ права свого доходивъ. Съ кавалкомъ хлѣба пōѣхали ся наши люды ажъ до Вѣдня.

(Продолженье настȣпитъ.)

МОНАРХІЯ АВСТРІЙСКА.

СПРАВЫ КРАЕВИ.

Депȣтація Бȣковиньска. Дня 20 Сѣчня с. р. бȣла представлена Его Величествȣ Цѣсарю и Царю Францѣшкови Іосифȣ депȣтація Бȣковыньска, абы мȣ ōддати честь и жичити щасливого царствованя. Тая депȣтація складала ся съ Прео. Епис. Гакмана, священниковъ Константина Поповича, Николая Гакмана, Ивана Калинчȣка, зъ властителѣвъ земскыхъ: Михаила Зотта, Юрія Василька, Александра Гоглана, Христофора Петровича, Якова Микȣли, Евдокс. Гормȣзаки, до котрыхъ ще ся депȣтовани сеймови зъ Бȣковины Антōнъ Краль и Михаилъ Боднаръ прилȣчили. Промовȣ до Его Величества мавъ Епископъ Гакманъ. Денекотри зъ членōвъ бȣли до Цѣсаря на обѣдъ запрошени.

Подобнȣ депȣтацію выправили и Поляки, шляхта, до цѣсаря. Проводивъ ю Кароль князь Яблоновскій, дѣдичъ галицыйскій. Цѣсарь ōдповѣвъ имъ, що все его старання бȣдȣтъ для добра краю галицкого змѣрати. Тая депȣтація бȣла также (якъ доносятъ) въ міністра справъ внȣтрныхъ Стадіона, котрый мавъ имъ приречи, що кōлька міліонōвъ шляхтѣ на рахȣнокъ належитости за оутраченȣ паньщинȣ зъ скарбȣ краіового выплатитися. Але найбōльше ходило тымъ шляхтичамъ довѣдати ся, якъ ōнъ о пропінаціи трымае. Міністеръ мавъ имъ сказати, абы найменьшои не мали обавы, що право пропінаціи не бȣде имъ ōдобрано. Ческе письмо: „Новины Народни“ сомнѣеся, чи имъ такъ Стадіонъ ōдповѣвъ.

Угорщина.

Енералъ Шликъ мавъ новȣ потичкȣ зъ непріятелемъ пōдъ Тарчаль и Керештȣръ близько Токаю на дни 22 Сѣчня. Плацъ дотримало наше войско, але також досить оутерпѣло. Непріятель взявъ ся до зрады, бо оудаючи, що ся поддае и взносячи окрыки жичливи для Цѣсаря, якъ зблизився, кинȣвся на третый батальоны Вѣльгельмъ и змȣсивъ го до ōдворотȣ. Зъ рȣскыхъ регіментōвъ бȣли тамъ: батальони ōдъ Штефанъ, Гартманъ, Парма. Зо стороны Мадярōвъ регіментъ Князя Прȣского (давнѣйше Бенжȣръ) цѣлкомъ розбытый и богато зъ ныхъ взято въ плѣнь.

СПРАВЫ ЗАГРАНИЧНИ.

Италія.

Папа Рымскый кинȣвъ клятвȣ на всѣхъ, котри ся въ власть свѣцкȣ, емȣ приналежащȣ, вдераютъ. Яке слѣдство тая клятва бȣде мати, ще добре не знати.

Терстаньски Новины „Констітȣанте“ доносятъ що Лȣкіянъ Миратъ, сынъ зъ времени Напольеоньского славного Мирата, Короля Сициліи, оголошеный зōставъ Королемъ Острова Сициліиского.

(Слов. Югъ)

Сардиньске міністерство замѣрае брати ся до посѣдань дȣховныхъ, бо скарбъ вычерпаный. —

Франція.

Францȣзы прилагоджȣють ся до выправы; запевне хотятъ до Италіи вкрочити и Папѣ Рымскомȣ помочи. Въ Парижȣ 19. Сѣчня бȣло сильне порȣшенье и сподѣвано ся повстання. Пролетаріятъ не охочо дывитъ ся на все, що ся тамъ дѣе. —

Чȣти, що Россія ōдкликала посла свого зъ Франціи; если то правда, тобы мȣсѣли зайти якись звады меже тыми моцарствами.

Всѧчина.

Иванъ Наконечный.

(Черезъ О. Гр. Савчиньского, Сочините. „Дѣда.“)

Послȣхайте отцы, маткы!
Що сѧ стали за припадкы,
Въ селѣ *) ôдъ насъ дȣже близко,
Послȣхайте, прошȣ низко:
Кôлька недѣль вже минае,
Ꙗкъ арендаръ снȣ не мае;
Може въ корчмѣ хто не може?
Може хорый самъ? „Хрань Боже!“
Ôнъ щось дȣже зажȣреный;
Ходитъ смȣтно, ꙗкъ звареный
Въ корчмѣ пȣсто — глȣхо — тихо —
Анѣ дȣши — ꙗкесь лихо!
Жидъ, щось очмы въ горȣ взноситъ,
Нѣбы о щось Бога проситъ,
Въ кождôмъ кȣтѣ сѧ кевае,
Въ кажде ôкно заглѧдае,
Чей хто прійде! всюда очитъ.
Въ тôмъ мȣ зъ чола мысль вискочитъ;
И такъ цѣлый въ непокою,
Пôрвавъ флѧшкȣ зъ горѣвкою;
Пôднѣ̂съ къ горѣ до ôконьцѧ,
Подививсѧ противъ соньцѧ,
Проникнȣвъ ю скрôзь свимъ окомъ,
И заплакавъ слезъ потокомъ. —
И заплакавъ, ꙗкъ детина,
И рѣ̂къ; „Щожъ то за причина?
„Що тѧ ꙗкъ день чистȣ, ꙗснȣ,
„Кождый, ꙗкбы дȣшȣ власнȣ,
„Любивъ, зпивавъ, спавъ зъ тобою:
„Ты всѣмъ бȣла головою;
„Теперь ꙗкбы зараженȣ,
„Ꙗкъ грѣшницю зплюгавленȣ,
„Всѣ обходѧтъ, всѣ минаютъ
„Ꙗкъ ôдъ змыѣ оутѣкаютъ!!“

Въ тôмъ щось въ флѧшцѣ закепѣло;
Жидови сѧ анѣ снило,
Щобь горѣвка мовȣ мала,
Котровъ сѧ такъ ôдозвала:
„Що ты плачешъ лихїи жиде?
„Що до корчмы нѣхто не иде?
„Аи! признайси правдȣ щирȣ,
„Ты вже злого прибравъ мѣрȣ!
„Пригадайси давни лѣта,
„Ꙗкъ ꙗ бȣла оковита?
„Искрамимъ сѧ рȣмѧнила;
„А теперь ꙗ ꙗкъ смерть бѣла!!
„Ты мѧ збавивъ всеи оуроды,
„Налѧвъ въ мене твоеи воды;
„Теперь плачешъ? ты вартъ того;
„Ты наробивъ всего злого!
„Щожъ ты теперь плачъ поможе?
„Ажъ есь зчорнѣвъ; милый Боже!
„Хтожбы сказавъ передъ рокомъ,
„Ꙗкъ плыламъ дѧѧ всѣхъ потокомъ;
„Ꙗкъ мѧ пили, ꙗкъ хвалили,
„Ажъ пôдъ небо пôдносили! —
„Ꙗкъ же знести змѣнȣ тажкȣ?...
„Почкай! возьми бôльшȣ флѧшкȣ,
„Кришталевȣ сабашѣвкȣ,
„Перельльѧй мѧ въ пôвѓарцôвкȣ
„Закраси мѧ, додай перцю
„Забȣдь цѣлȣ тȣгȣ въ серцю!
„О! знаю ꙗ мои люды,
„Чей то ще такъ зле не бȣде?
„Треба взѧти сѧ до зарады;
„Идѣмъ въ той часъ до громады!“
Ꙗкъ горѣвка такъ розводитъ,
Въ тôмъ зъ вечернѣ людъ виходитъ.

(Докôньченье настȣпитъ.)

*) Дѣѧло то сѧ въ однôмъ селѣ, въ котрôмъ нарôдъ оучинени слюбы на мѣрнôсть и встремежливôсть ôдъ горѣвкы до нынѣ вѣрно дотрымȣе. Чи богато маемо такыхъ сêлъ?

Прип. Ред.

Выдаватель и зарȣчающїи Редакторъ А. ПАВЕНЦКІЙ. Типомъ Інститȣта Ставропїгїаньского.